

sed per modum partis non reddit ipsam materiam incommunicabilem, quia in ratione partis vna cum forma constituit compositum.

Obijcies secundo.

Quod non est ens actu, non est ens per se subsistens: sed ex Aristotele materia non est ens actu, ergo non est ens per se subsistens.

Respondet.

Respondet ex saepius dictis patere solutionem, dicendo materiam non esse ens actu Physico, bene tamen Metaphysico, vnde ad maiorem: Quod non est ens actu aut Physico aut Metaphysico, non est ens per se subsistens, concedo: at materia est ens actu Metaphysico; Aristotelis verò dictum debet intelligi de actu Physico;

Non bene probat Rationem materiam habere subsistentiam.

Rationes verò Ruuij, quibus probat materiam habere propriam subsistentiam, non valent. Prima est, si materia non haberet subsistentiam, esset quia est pars: sed hoc non impedit; nam anima rationalis est pars, & tamen habet propriam subsistentiam, Respondebitur enim illud provenire non ex eo quòd sit pars, sed ex eo quòd sit pars materialis, imò secundum communior opinionem formæ materiales sunt partes, & tamen non habent propriam subsistentiam.

Secunda eius Ratio petitur ab autoritate Diui Thomæ saepius asserentis creationem terminari ad esse subsistens. materia autem est creata, aut concreata, ergo est de se subsistens. Respondebitur creationem terminari adæquatè ad aliquid subsistens, scilicet compositum; vnde non terminabitur adæquatè creatio ad materiam, ac proinde non est necesse ipsam subsistere, Rationes ergo Ruuij nullius sunt roboris.

Partitio IV.

De reliquis spectantibus ad materiam primam.

Cætera, quæ à Physicis i. Physicorum examini solent circa materiam primam sunt hæc.

Primum; An materia prima habeat appetitum ad omnes formas?

Secundum. An æqualiter appetat omnes formas, etiam eas, quas iam amisit?

Tertium. De proprietatibus materiæ primæ.

Quartum. An potentia sit de essentia materiæ, an verò solum proprietatis?

Quintum. An materia prima sit vna numero in omnibus entibus Physicis sublunariis? Dico sublunariis, nam in libris de cælo specialiter inquiretur, an Materia cælorum & sublunarij conueniant specie? certum quidem est, quòd sublunaris sit eadem specie in omnibus entibus Physicis sublunariis, sed dubitatur, an sit etiam eadem numero? quas omnes difficultates, quia non tanti reputari solent ponderis, breuiter perstringemus per quadam quæsitæ, quibus propriæ satis facient responsiones.

Quæritur ergo primò. An materia prima habeat appetitum ad omnes formas?

Respondetur communiter affirmatiuè. Ratio à priori est, quòd cum materia prima sit pura potentia Physica, pura autem potentia nullam includat formam, sequitur ipsam habere appetitum ad omnes formas.

Sed difficultas esse potest, an æquali appetitu

feratur ad omnes formas? An verò maiori propensione appetat nobiliores, quàm ignobiliores? & hoc est secundum quæsitum.

Respondet negatiuè, & hæc Responsio est magis communis. Probatũque, quia illas formas appetit æqualiter, quibus æqualiter completur & perficitur, materiæ potentia: sed æqualiter perficitur & completur materiæ potentia ab ignobilioribus formis, ergo illas æqualiter appetit. Maior patet, minor probatur, quia satis est materiæ, vt habeat formam illam, ad quam essentialiter dicit ordinem: sed tam ad nobilem, quàm ignobilem dicit ordinem essentialem, ergo æqualiter perficitur per ignobilem, atque per nobilem.

Confirmatur: ita se habet materia prima ad formas indiscriminatim, sicut se habet genus ad suas species, cæteris paribus, sed genus æqualiter fertur ad suas species; nam animal non magis appetit esse in homine, quàm in bruto, ergo idè dic de materia, imò habet appetitum, & potentiam ad formas præteritas, seu amissas quia habet potentiam ad formas, quas non habet, atqui non habet præteritas, & amissas, ergo etiam ad illas dicit ordinem.

Non negandum tamen, quin materia ex in-formatione nobilioris formæ aliquam accidentalem recipiat perfectionem, sicut animal in homine dicitur recipere accidentalem perfectionem præ animali, quod est in bruto; ita materia prima quæ est sub forma hominis, est accidentaliter nobilior eà, quæ est sub forma cadaueris.

Sed dubium videtur, quo modo materia, quando est sub forma nobiliori, ignobiliorum appetat?

Responsio communis est, quia nulla forma eius appetitũ extensiuè faciat: deinde quia quantumuis vna forma sit perfecta, at tamen nisi materia aliam appeteret, generatio non subsisteret ad corruptionem; quantumcunque enim perfecta sit forma sublunaris, at tamen nata est relinquere materiam; quod etiam verum est de anima rationali, in quantum forma est corporis organici, nisi enim materia appeteret formam ignobiliorum, dum discedit anima rationalis, nulla forma ignobilior adueniret saltem naturaliter, ergo violenter, quod est contra Philosophiam. Certum itaque esse debet, quòd sub quacunque forma sit materia sublunaris, at tamen semper appetit aliam formam.

Contra id, quòd dictum est nimirum materiam habere appetitum ad formas etiam amissas obijci solet: A priuatione ad habitum non datur regressus; seu impossibile est regressus naturaliter; ad impossibile autem non datur potentia, ergo materia non habet potentiam, aut appetitũ ad formas amissas, quibus est iam priuata.

Respondetur: A priuatione quidem ad habitum non dari regressum; negabitur tamen id provenire ab ipsa materia, sed dicitur provenire ab ipsa forma, quæ quia perijt, redire amplius naturaliter non potest, at materia propter hoc, quantum de se est, non desinit ad illam habere potentiam & inclinationem, ideòque si Diuinitus illa forma reproduceretur, subiectari posset in illa materia; imò subiectum potentia visus in cæco appetit formam visumam,

Num. 2. Concluditur quod æquali appetitu fertur materia ad formam.

Materia sub nobiliori forma postea appetit ignobiliorum.

Quomodo materia appetat etiam formas amissas. Soluuntur rationes in contrarium.

Quoad